

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Somlay Károly*

Cím: *A rejtélyes sírkő*

Forrás: *Budapesti Újság*

Bp
(Hely)

1927. 11. 13.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Horváth Jakab

Idő

"1927"

Személy

Közp. nyor

A rejtélyes sírkő

Mult napokban az egyik déli újságban rövid híradás jelent meg a városligeti Iparcsarnok közelében, majdnem másfél század óta mohosuló obeliszkalakú síremlékről, amelynek titokzatos felirata csak ennyit volt: *FUIT*.

A déli lap nem említi, hogy kinek a tetemei porladnak ott a rejtélyes sírkő alatt.

Módunkban van a közlemény kiegészítéseül a sírkő érdekes történetét olvasónk tudomására adni.

A hantolalan sírban az 1805-ben elhunyt *Horváth Jakab*, néhai pesti fiskális állapodja örök álmait.

Horváth Jakabnak nagyforgalmu kancelláriája lehetett Pesten, mert állandóan uszonöt-harminc patvaristával dolgozott.

Gyuraki Grassalkovich Antal hercegnek is ő volt a jogtanácsosa.

A sok tekintetben különködő tekintetes 1738-ban született a Szepességben, Toroon és Késmárkon tanult.

Mint aféle nőgyűlölő, agglegény életelt. Lakásában többi között a tükröt sem írte meg. Így történhetett aztán, hogy éstenfélő gazdasszonyának szenteltvíztartójába az egyik pajkos audiát (szolgatendőkre is köteles joggyakornok) tintátnván, az ájtatos néni azon a napon püreszk orcával színgálta fel bogaras gazlájának az ebédet.

Horváth Jakab hatvanhétéves korában, 1805. december 12-én halt meg. Végrenleletében a pesti ág. evangélikus templomnak 3000 forintot, a nagykórházra (Rókus) 1000 forintot, temetkezési helyének megárltásául pedig Pest városnak 700 forintot restált, de szigorúan meghagyta, hogy ne a köztemetőbe, hanem valami távolabb

eső helyre temessék és síremlékére ne véssek a nevét, csak ezt: *FUIT*.

A mai Városliget akkor még futóhomokos, nádas, mocsaras hely volt. Lechner Tóbiás akkori polgármester a 308 holdas területet csak 1794. körül kezdte felásatni. Öt évvel később gróf Batthyány József bíboros hercegprimás huszonnégy évre kibérelte a várostól és folytatta a megkezdett parkozást.

A tanács 1805-ben visszaváltotta és 45.262 forintot költött a rendezésre.

Alig találhattak volna tehát megfelelőbb helyet a külön fiskális tetemei számára. Itt temették el 1805. december 14-én Horváth Jakabot.

1845—1850-ben omnibuszok bonyolították le a forgalmat a Stadtwaldchenbe, a Városligetbe. A tetemes bárkák a pesti Két-pisztoly vendégfogadótól szállították a publikumot a ligeti Bimbó korcsmáig. Bizonyára sok bámulója lehetett a titokzatos gránitkőnek, amelyet évek folyamán a bokrok, bozótok, vadvirágok és füvek egészen elrejtettek és csak a ligetnek 1874-ki újabb rendezése tett ismét láthatóvá.

Arany Jánost is megihlette a misztikus kis obeliszk. Egy hangulatos költeményben emlékezik meg róla, amelynek zárószorai ekképpen hangzanak:

*Nyerd bár világi életedben
Ég és föld minden koszoruit:
Neved csak az, mit e ligetben
Egy sírkő rád olvas: FUIT...*

A székesfőváros tanácsa az idén új emléket állított a régi helyére; a korhadtat meg beraktározta a muzeális értékek tárába.

Somlay Károly

Székesfővárosi házi nyomda 1926 — 8891